

**Uitspraak Geschillencommissie Financiële Dienstverlening nr. 2021-0755
(mr. dr. S.O.H. Bakkerus, voorzitter, mr. S.W.A. Kelterman,
mr. G.R.B. van Peurseem, leden en mr. E. Jacobs, secretaris)**

Klacht ontvangen op	: 2 september 2020
Ingediend door	: De consument
Tegen	: VLC & Partners B.V., gevestigd te 's-Hertogenbosch, verder te noemen de gevolmachtigde
Datum uitspraak	: 25 augustus 2021
Aard uitspraak	: Bindend advies
Uitkomst	: Vordering gedeeltelijk toegewezen
Bijlage(n)	: Artikel 7:925 BW, artikel 7:952 BW, artikel 7:963 BW, artikel 7 sub 3 van de voorwaarden en artikel 25.1 lid 2 sub 4 van de voorwaarden

Samenvatting

Woonhuisverzekering. De consument heeft in 2017 schade geleden door een lekkage in de leiding van de vaatwasser. De gevolmachtigde heeft deze schade vergoed. In 2018 bleek bij het renoveren van de keuken dat er meer schade was dan in 2017 geconstateerd was. Ook deze schade heeft de gevolmachtigde vergoed. Bij het renoveren van de keuken is een nieuwe marmoleumvloer gelegd. Daaraan is in 2019 schade ontstaan door optrekkend restvocht. De gevolmachtigde wil die schade niet vergoeden. De commissie oordeelt dat er geen causaliteitsmaatstaf is opgenomen in de voorwaarden. Er zijn twee rechtens relevante oorzaken aan te wijzen, namelijk de lekkage aan de leiding van de vaatwasser en het leggen van de marmoleumvloer. Beide oorzaken hebben evenveel bijgedragen aan het ontstaan van de schade. Van roekeloosheid van de consument is geen sprake. De commissie komt daardoor op een toekenning van een vergoeding van 50 % van de schade. Artikel 6:101 BW geldt voor wettelijke aansprakelijkheid en is hier niet van toepassing. De vordering wordt gedeeltelijk toegewezen.

I. De procedure

- 1.1 De commissie beslist op basis van haar reglement en op basis van de door partijen aan Kifid ingestuurde documenten inclusief bijlagen. Het gaat om: 1) het klachtformulier van de consument; 3) het verweerschrift van de gevolmachtigde; 4) de repliek van de consument, 5) de dupliek van de gevolmachtigde, 6) de aanvullende informatie van de consument, en 7) de aanvullende informatie van de gevolmachtigde.
- 1.2 De commissie is van oordeel dat het niet nodig is de zaak mondeling te behandelen. De zaak wordt daarom op grond van de stukken beslist.
- 1.3 De consument en de gevolmachtigde hebben gekozen voor een bindend advies. Dit betekent dat partijen elkaar aan de uitspraak kunnen houden.

2. Het geschil

Wat is er gebeurd?

- 2.1 De consument heeft een Woonhuisverzekering (hierna: de verzekering) afgesloten bij de gevolmachtigde. Op de verzekering zijn de Polisvoorwaarden Woonhuisverzekering Extra Uitgebreid/Compleet model BV 03.2.39 F (hierna: de voorwaarden) van toepassing.
- 2.2 In april 2017 is waterschade ontstaan aan onder andere de vloer in de keuken van de consument. Deze schade werd veroorzaakt door een lekkende leiding onder de vaatwasser. De schade is door een schade-expert van Dekra (hierna: expert I) vastgesteld en door de gevolmachtigde vergoed.
- 2.3 Kort daarna heeft de consument de keuken laten verbouwen en toen bleek dat er nog meer schade was ontstaan door de lekkage. Daarop heeft een andere schade-expert van Dekra (hierna: expert II) deze schade vastgesteld en heeft de gevolmachtigde die schade vergoed. In het rapport staat, voor zover van belang, het volgende:

‘(...) Bij deze stelden wij een derde evenement vast, wat zorgt voor dezelfde gevolgschade aan de wanden en aanvullend aan de keuken.

(...)

Inmiddels heeft verzekerde ervoor gekozen zijn volledige verdieping te renoveren inclusief nieuwe keuken. Het gaat dan ook om geraamde kosten voor het herstel in oude staat. (...)

- 2.4 In week 35 van het jaar 2018 heeft de consument een nieuwe marmoleumvloer laten aanleggen in de keuken. In 2019 is vochtschade ontstaan aan de nieuwe vloer. Er is op 9 april 2019 een schade-expert van Pompe Lekdetectie (expert III) in opdracht van het bouwbedrijf naar de schade komen kijken. Daarbij zijn vochtmetingen uitgevoerd. In het rapport van de expert III staat, voor zover van belang, het volgende vermeld:

‘Conclusie

Tijdens onderzoek wordt duidelijk dat er geen sprake is van lekkage aan de waterleidingen in de woning. Bewoners geven tevens aan dat er geen sprake is van een drukverlies op de cv -installatie waardoor een lekkage aan de vloerverwarming van de aanbouw kan worden uitgesloten. Gezien het feit dat hoge vochtlasten alleen worden gemeten daar waar de oude tegelvloer van de aanbouw nog aanwezig is onder de marmoleum kan worden uitgesloten dat het hier om een leidingtechnisch defect gaat. (...) Mogelijk is er nog restvocht aanwezig in de vloer van de oude aanbouw. De opbouw van deze vloer bestaat uit tegel over tegel met daaronder een cementdekvloer welke is aangebracht op beton met tempex en folie. Omdat vocht wat onder een tegelvloer komt alleen op de voegen kan uitwasemen heeft dit een veel langere droogtijd nodig, in dit geval zelfs 2 tegelvloeren.’

- 2.5 De expert III heeft nog een toelichting gegeven op zijn rapport. In de toelichting staat onder andere het volgende:

'(...) Men meet geen vocht ten tijde van de aanbreng van de vloer. Dit kan een gevolg zijn van het feit zoals eerder geschetst. De vochtlast neemt een uittredende weg via de voegen tussen de tegels, hierop komt deze in een vrije luchtstroom waardoor deze vochtlasten worden opgenomen door de aanwezige lucht. Hierdoor ontstaat een hogere relatieve luchtvochtigheid in de woning maar is niet van een dermate hoge waarde dat hierdoor andere problemen ontstaan. Als men dan vervolgens de vochtlast gaat meten op de vloer is hieraan geen verhoogde waarde waarneembaar. Zeker bij metingen welke volstaan aan enkel het oppervlak van de te meten constructie zullen geen verhoogde waarde weergeven. (...).'

- 2.6 De consument heeft op 28 juli 2020 een eigen expertise door Triton laten uitvoeren. In het rapport van de eigen expert staat het volgende:

'(...) Uit verklaring van [de consument] blijkt dat er sprake is van een hoog water verbruikt. Echter is niet bekend wat het water verbruik exact is. Op basis van de gegevens uit ons onderzoek concluderen wij dat er tijdens het onderzoek geen sprake is van een leiding technische lekkage. Tijdens een druktest op de waterleidingen hebben we gedurende 30 minuten een drukmeting(3 bar) uitgevoerd op zowel de koud als de warm waterleiding. In beide gevallen is er geen drukdaling geconstateerd. Vervolgens zijn de waterleidingen gevuld met een traceergas ook hiermee is geen drukdaling of uittredend traceergas gemeten. Er is tijdens onderzoek ook niet geconstateerd dat een toilet (begane grond en eerste verdieping) of inlaatcombinatie (cooker en combiketel) door loopt/stroomt. Wij adviseren het water gebruik voor een langere tijd te monitoren en te informeren bij de waterleidingmaatschappij wat het verbruik de afgelopen jaren is geweest zoals ter plaatse besproken met [de consument]. (...).'

- 2.7 Degene die de vloer in de keuken van de consument heeft gelegd, heeft het volgende verklaard:

'Hierbij verklaar ik [naam van de vloerenlegger] dat er een vochtmeting is gedaan voorafgaand bij [de consument]. Wij hebben foto's van de ondervloeren genomen op dat moment en zitten in ons dossier.

Het vochtpercentage was op dat moment in orde.

Er is ons nooit verwittigd dat er vooraf een lekkage is geweest. (...).'

- 2.8 De gevolmachtigde heeft de consument bericht dat de schade aan de marmoleumvloer niet werd vergoed. De consument heeft daarop een klacht bij Kifid ingediend.

De klacht en vordering

- 2.9 De consument vordert € 21.363,58. Dit bedrag bestaat uit € 20.888,58 voor de herstelwerkzaamheden en € 475,00 voor het rapport van de contra-expert. De consument vordert ook wettelijke rente vanaf 27 augustus 2020.
- 2.10 De consument vindt dat de gevolmachtigde ten onrechte niet heeft uitgekeerd. De lekkage in 2017 is de rechtens relevante oorzaak van de waterschade aan de marmoleumvloer. Dit is de meest effectieve en dominerende factor die tot de schade heeft geleid.¹ Uit het rapport van de contra-expert blijkt dat geen sprake was van een leidingtechnische oorzaak of andere oorzaak die de schade aan de vloer heeft kunnen veroorzaken. De oorzaak van de schade is dan ook de lekkage in 2017. Deze lekkage is de ‘dominant cause’ (de meest dominante oorzaak van de schade). Zonder de lekkage was er immers geen restvocht in de vloer aanwezig en was er geen schade aan de marmoleumvloer ontstaan. Er moet worden uitgegaan van de ‘dominant cause’, omdat in de voorwaarden geen causaliteitsmaatstaf is genoemd. Anders dan de gevolmachtigde beweert, bevat artikel 25.1 lid 2 sub 4 geen aanwijzing voor de *causa proxima*-leer. Het blijkt ook niet uit de andere voorwaarden. Zowel het restvocht als het aanleggen van de vloer zijn niet de rechtens relevante oorzaken.
- 2.11 Maar al zou de ‘dominant cause’ het optrekkend restvocht zijn, dan nog blijkt niet uit de voorwaarden dat die oorzaak niet gedekt zou zijn. Er zijn geen beperkingen in de voorwaarden opgenomen. In de voorwaarden staat duidelijk dat de consument verzekerd is voor schade aan zijn woning en dat het herstelwerk aan de vloeren eveneens wordt vergoed. Er is in dit geval opnieuw sprake van gevolgschade. In 2018 heeft de gevolmachtigde de toen ontdekte gevolgschade ook vergoed. De gevolmachtigde zou daarom de schade aan de vloer ook moeten vergoeden.
- 2.12 Daar komt bij dat de expert I en de expert II, die beiden door de gevolmachtigde zijn ingeschakeld, de consument erop hadden moeten wijzen dat er een risico op de aanwezigheid van restvocht was. Zij hadden de consument moeten wijzen op eventuele gevolgen. Dit is niet gebeurd en de consument had dan ook geen enkele aanleiding om aan te nemen dat hij de marmoleumvloer niet zou kunnen leggen. Het kan daarom ook niet aan de consument worden tegengeworpen dat hij de marmoleumvloer heeft laten leggen. De contra-expert die de consument later heeft ingeschakeld heeft aangegeven dat, om de vloer te kunnen drogen en de marmoleumvloer er overheen te leggen, het noodzakelijk was om de oude tegelvloer te verwijderen. Dit is nooit aangegeven door de gevolmachtigde of de door de gevolmachtigde ingeschakelde experts. De experts waren ervan op de hoogte dat de consument de keuken wilde renoveren, dus het had op hun weg gelegen de consument te informeren over mogelijk restvocht.

¹ Zie ook Gerechtshof Arnhem – Leeuwarden 19 september 2019, ECLI:NL:GHARL:2019:7566, te raadplegen op www.rechtspraak.nl.

Als de gevolmachtigde in 2017 had aangegeven dat de tegelvloer ook verwijderd moest worden om zo eventueel restvocht te laten verdampen, dan waren de kosten daarvan ook vergoed. In dat geval zou er geen schade zijn ontstaan aan de nieuwe vloer. Consument heeft een stookseizoen gewacht, hetgeen meer van voldoende zou moeten zijn en gebruikelijk is. Het niet waarschuwen van de consument kan als onzorgvuldig en onrechtmatig jegens de consument worden beschouwd.

- 2.13 Er is geen sprake van roekeloosheid aan de kant van de consument. De consument wist niet en behoorde ook niet te weten dat er sprake was van restvocht onder de vloer. De plek waar het restvocht zich bevindt is niet op de plek waar de eerste schade aan onder andere de keukenkastjes was opgetreden. Op de plek waar de keukenkastjes zich bevonden bevond zich alleen een cementdekvloer en daar is ook geen schade aan de nieuwe vloer ontstaan. De consument had de aannemer wel over de eerdere lekkage geïnformeerd voorafgaand aan het leggen van de nieuwe vloer. De eerdere schade wees dus niet op de aanwezigheid van restvocht op andere plekken. De consument heeft ook een vochtmeting laten doen door de aannemer. Daaruit bleek dat er geen sprake was van (rest)vocht. Dit blijkt ook uit de verklaring van de vloerenlegger. Indien er al enige zelfstandige betekenis kan worden toegekend aan het feit dat de consument een nieuwe vloer heeft laten leggen, dan zou hoogstens sprake kunnen zijn van samenwerkende oorzaken. Ook dan moet worden gekeken naar de meest dominante oorzaak en dat is de lekkage aan de leiding van de vaatwasser.
- 2.14 Er was tevens sprake van onvoorzienbaarheid en onzekerheid in de zin van artikel 7:925 lid 1 BW ten tijde van het afsluiten van de verzekering. Zelfs als de volgens de voorwaarden ook sprake moet zijn van onvoorzienbaarheid tijdens de looptijd van de verzekering, dan nog is er sprake van een onvoorzienbare gebeurtenis in verzekeringsrechtelijke zin. De lekkage aan de leiding van de vaatwasser, hier de 'dominant cause', was onvoorzien voor de consument.

Het verweer

- 2.15 De gevolmachtigde heeft de volgende verweren gevoerd.
- 2.16 Artikel 25.1 lid 2 sub 4 van de voorwaarden geeft aan dat wanneer er sprake is van schade door water of stoom, er is gekozen voor de *causa proxima*-leer als causaliteitsmaatstaf. Schade die is ontstaan door een plotseling ontstaan defect wordt vergoed. Alleen de laatste factor in de keten van oorzaken is in dit geval relevant voor het causaliteitsvraagstuk. De lekkage aan de leiding van de vaatwasser heeft weliswaar bijgedragen aan de schade, maar is niet de rechtens relevante oorzaak. De oorzaak van de schade is de aanwezigheid van restvocht onder de tegelvloer.

Uit het expertiserapport van expert III blijkt juist dat de oorzaak van de schade is dat de consument de nieuwe marmoleumvloer over de oude tegelvloeren heeft gelegd. Dit handelen dient te meer als voornaamste causale oorzaak, nu blijkt dat de nieuwe vloer is gelegd nadat er voor de tweede keer waterschade is ontdekt.

- 2.17 In een reactie aan de gevolmachtigde heeft een expert van het expertisebureau waartoe expert I en expert II behoorden, bericht dat een verhoogde vochtwaarde meetbaar zou moeten zijn voorafgaand aan het leggen van de nieuwe vloer. De vloer is na de schade aangebracht en niet direct door de lekkage beschadigd, maar door het aanwezige restvocht. Als de bestaande tegelvloer was gehandhaafd, dan was er geen schade opgetreden. Er was immers ook geen schade aan de bestaande tegelvloer. De tegelvloer zelf had volgens expert niet verwijderd hoeven te worden. Het restvocht had door de tegelvloer langer de tijd nodig om te verdampen, maar zou uiteindelijk wel verdampt zijn. Daar komt bij dat de schade aan de nieuwe vloer niet plotseling is ontstaan. Zowel de oude als de nieuwe vloer zijn niet beschadigd door de lekkage van de vaatwasser. Logischerwijs kan niet worden gesteld dat het in augustus 2018 leggen van een nieuwe vloer, waarna een jaar later schade wordt vastgesteld, 'plotseling' is. Dit geldt temeer nu de oorzaak van die schade lag in een lekkage uit 2017, ruim twee jaar eerder.
- 2.18 Er is geen sprake van onzekerheid. De rechtens relevante oorzaak, namelijk de aanwezigheid van restvocht onder de tegelvloeren, is een gebeurtenis die te voorzien was. Het is te verwachten dat bij waterschade sprake is van restvocht. Of de consument deze wel of niet verwachtte of behoefde te verwachten, doet daaraan niets af. Het is een objectieve maatstaf. Het vorengaande betekent dat sprake moet zijn van een objectief onvoorzienbare gebeurtenis. Het is aan de consument om dit te bewijzen of op zijn minst aannemelijk te maken. Met andere woorden: de consument dient aan te tonen dat de schade is veroorzaakt door een buitengewone omstandigheid. Dit heeft de consument niet of onvoldoende gedaan. De consument had er juist rekening mee moeten houden dat er sprake was van aanwezigheid van restvocht. De consument had ook kunnen weten dat geen restvocht bij de keukenkastjes niet betekende dat er geen restvocht elders aanwezig zou kunnen zijn.
- 2.19 Van een waarschuwingsplicht van de gevolmachtigde of de experts die namens de gevolmachtigde de schade kwamen opmeten, kan geen sprake zijn. Ten eerste omdat bij het tweede bezoek de nieuwe vloer al was gelegd. Het behoort in de tweede plaats ook niet tot de taken van een expert om bouwkundig advies te geven voor het geval de consument een nieuwe vloer zou willen leggen. Het blijkt ook niet uit het rapport dat de expert op de hoogte was van het leggen van de nieuwe vloer. In het rapport wordt namelijk gesproken over 'renovatie'.

- 2.20 In artikel 7:952 BW staat dat een verzekeraar niet hoeft op te komen voor schade die is veroorzaakt door opzet of roekeloosheid van de verzekerde. De consument heeft nagelaten om voor het leggen van de marmoleumvloer een vochtmeting uit te voeren, althans hij heeft daarvan geen bewijs overgelegd. De getuigenverklaring van de aannemer vormt onvoldoende bewijs, omdat daarin niet staat wat het resultaat van de vochtmeting was. Gezien de eerdere lekkage had de consument in elk geval een uitgebreidere vochtmeting moeten laten doen. Verder zijn de verklaringen van de consument en de aannemer onderling tegenstrijdig. De aannemer verklaart dat de consument hem vooraf niet heeft geïnformeerd over de eerdere lekkage. Zou de aannemer wel zijn geïnformeerd, dan had hij een specifiek onderzoek naar het restvocht kunnen doen. De consument heeft dan ook roekeloos gehandeld en er is daarom geen dekking. In elk geval moet de uitkering worden verminderd wegens eigen schuld in de zin van artikel 6:101 BW.
- 2.21 Tot slot is er geen sprake van een onzeker voorval dat plotseling is ontstaan. Of voldaan is aan onzekerheid c.q. onvoorzienbaarheid is van invloed op beantwoording van de vraag welke omstandigheden in beginsel in aanmerking komen als rechtens relevante oorzaak. Het is objectief vast te stellen dat, nadat er waterschade is geweest, er restvocht aanwezig blijft. Dit was dus te voorzien. Er is geen sprake van een objectief onvoorzienbare gebeurtenis. Het is dan aan de consument om te bewijzen dat er sprake is van een buitengewone omstandigheid. Dat heeft de consument niet gedaan.

3. De beoordeling

- 3.1 De Commissie moet beoordelen of de gevolmachtigde de dekking onder de verzekering mocht afwijzen.

Roekeloosheid van de consument?

- 3.2 Het verst strekkende verweer van de gevolmachtigde is dat de schade aan de marmoleumvloer niet onder de verzekering gedekt is, omdat die is ontstaan door roekeloosheid van de consument. De consument heeft de marmoleumvloer aangelegd, hoewel eerder waterschade in de keuken was ontstaan door een lekkage van de vaatwasser. Toch heeft de consument ervoor gekozen om een nieuwe vloer te leggen over de oude vloer, zonder eerst een (uitgebreide) vochtmeting te laten uitvoeren, aldus de gevolmachtigde.
- 3.3 De gevolmachtigde doet een beroep op artikel 7:952 BW. Maar dit artikel is van regelend recht op grond van artikel 7:963 BW en dat betekent dat partijen daarvan afwijkende afspraken kunnen maken. De verzekeraar en de consument zijn in artikel 7 sub 2 van de voorwaarden een afwijkende regeling overeengekomen. Op grond van dit artikel is de consument niet verzekerd voor schade die is ontstaan doordat de consument bewust of onbewust roekeloos is geweest.

Van bewust roekeloos is volgens dit artikel sprake, als de consument weet dat er een grote kans is op schade, maar hij denkt dat die schade niet zal ontstaan. De consument is onbewust roekeloos, als hij er in het geheel niet bij stilstaat dat er een grote kans is op schade.

- 3.4 Gezien de wijze waarop het is geformuleerd en het karakter van dit artikel, dat dekking uitsluit, ligt de bewijslast voor het beroep op roekeloosheid bij de gevolmachtigde. Hij moet aantonen dat de consument (on)bewust roekeloos heeft gehandeld. Naar het oordeel van de commissie is de gevolmachtigde er niet in geslaagd dit bewijs te leveren. De consument heeft namelijk na de eerdere waterschade een stookseizoen gewacht met het leggen van de marmoleumvloer en hij heeft vervolgens de aannemer een vochtmeting laten uitvoeren. Hoewel dit niet met zoveel woorden in de getuigenverklaring van de aannemer staat, volgt daaruit wel dat de uitkomst van de vochtmeting zodanig gunstig was dat marmoleumvloer kon worden gelegd. Tegenover deze verklaring heeft de gevolmachtigde geen enkel bewijs gesteld dat de consument in het geheel geen vochtmeting heeft laten uitvoeren. Hiermee staat vast dat de vochtmeting daadwerkelijk vóór het leggen van de marmoleumvloer heeft plaatsgevonden. Naar het oordeel van de commissie heeft de consument hiermee redelijke maatregelen genomen om schade door restvocht in de vloer te voorkomen. De gevolmachtigde heeft ook niet aannemelijk gemaakt dat de vochtmeting van de aannemer niet volstond en dat de consument een uitgebreidere vochtmeting had moeten laten uitvoeren. De gevolmachtigde heeft zijn beroep op roekeloosheid aan de zijde van de consument dan ook onvoldoende onderbouwd. De commissie gaat hieraan voorbij.

Is er sprake van een onzeker en plotseling voorval?

- 3.5 Vervolgens ziet de commissie zich voor de vraag gesteld of er sprake is van een onzeker en plotseling voorval. De gevolmachtigde stelt zich op het standpunt dat de onzekerheid van het voorval samenhangt met de onvoorzienbaarheid van de schade.
- 3.6 De commissie oordeelt dat uit artikel 7:925 BW niet volgt dat de onzekerheid zich gedurende de verzekering moet voordoen. Toen de consument de verzekering afsloot, was de waterschade in het geheel nog niet ontstaan. In die zin is er sprake van een onzeker voorval.²
- 3.7 Voor wat betreft de onzekerheid tijdens de looptijd van de verzekering oordeelt de commissie als volgt. De gevolmachtigde meent dat onzekerheid samenhangt met de onvoorzienbaarheid.

² Zie ook bijvoorbeeld GC Kifid 2021-0199.

Voor zover dit het geval is – en daar kan men discussie over voeren – heeft de consument voldoende aangetoond door middel van de verklaringen over de vochtmeting dat hij de schade niet had kunnen voorzien. De gevolmachtigde heeft deze verklaringen, zoals ook in randnummer 3.4 uiteen gezet, onvoldoende weerlegd.

Welke causaliteitsmaatstaf moet worden toegepast?

- 3.8 Partijen verschillen ook van mening over de vraag wat de oorzaak van de waterschade aan de marmoleumvloer is. De consument stelt dat er geen causaliteitsmaatstaf in de voorwaarden staat en dat daarom de rechtens relevante oorzaak van de schade moet worden vastgesteld aan de hand van de dominant cause-leer. De rechtens relevante oorzaak is die schakel in de causaliteitsketen die de meest effectieve of dominerende factor voor het ontstaan van de schade is en dat de daaropvolgende gebeurtenissen geen zelfstandige betekenis hebben en terug te voeren zijn naar die ene schakel. De dominant cause van de waterschade aan de marmoleumvloer is volgens de consument de lekkage van de vaatwasser en die oorzaak is gedekt onder de verzekering. Volgens de gevolmachtigde zijn partijen in artikel 25.1 lid 2 sub 4 van de voorwaarden de causa proxima-leer overeengekomen. Deze leer houdt in dat alleen de laatste schakel in de causaliteitsketen rechtens relevant is. De laatste schakel van de waterschade aan de marmoleumvloer is dat de consument die marmoleumvloer heeft laten leggen op de vloer waarin nog restvocht zat. De lekkage van de vaatwasser was wel een schakel in de causaliteitsketen maar het handelen van de consument is de laatste schakel en daarmee de rechtens relevante oorzaak van de waterschade aan de marmoleumvloer. En daarvoor biedt de verzekering geen dekking.
- 3.9 De vraag is welke causaliteitsmaatstaf in dit geval het beste kan worden gehanteerd. Het antwoord op deze vraag moet in beginsel gevonden worden door uitleg van de voorwaarden.³ Voorop staat dat voor de uitleg van (verzekerings)voorwaarden bepalend is de uitleg die partijen in de gegeven omstandigheden over en weer redelijkerwijs aan deze bepaling mochten toekennen en hetgeen zij te dien aanzien redelijkerwijs van elkaar mochten verwachten, het zogenoemde Haviltex-criterium. Daarbij geldt dat bij de uitleg van een schriftelijk contract telkens van beslissende betekenis zijn alle omstandigheden van het concrete geval, gewaardeerd naar hetgeen de maatstaven van redelijkheid en billijkheid meebrengen.⁴ Omdat over de verzekeringsvoorwaarden van een consumenten-overeenkomst in de regel niet wordt onderhandeld en daarvan in dit dossier ook niet uit de stukken blijkt, geldt het volgende. De uitleg van een bepaling in dergelijke voorwaarden is met name afhankelijk van objectieve factoren zoals de bewoordingen waarin de bepaling is gesteld, gelezen in het licht van de verzekeringsvoorwaarden als geheel.⁵

³ Zie Hoge Raad 4 juni 2021, ECLI:NL:HR:2021:815.

⁴ Zie r.o. 3.6 van Hoge Raad 25 november 2016, ECLI:NL:HR:2016:2687.

⁵ Zie r.o. 3.6 Hoge Raad 16 januari 2015, ECLI:NL:HR:2015:83 en r.o. 4.1 e.v. Hoge Raad 20 februari 2004, ECLI:NL:HR:2004:AO1427.

- 3.10 Moet artikel 25.1 lid 2 sub 4 van de voorwaarden worden uitgelegd als een uitwerking van de causa proxima-leer, zoals de gevolmachtigde stelt? Aanwijzingen voor de causa proxima-leer in voorwaarden zijn met name termen als ‘rechtstreeks’ of ‘onmiddellijk’. Die termen ontbreken in dit artikel. Wel wordt in de voorwaarden de term ‘plotseling’ gebruikt, maar dat lijkt niet zozeer een aanwijzing te zijn voor een causaliteitsmaatstaf, maar eerder een kwalificatie van de oorzaak van de schade. Ook uit het geheel van de verzekeringsvoorwaarden in onderling verband beschouwd blijkt niet dat daarin de causa proxima-leer is voorgeschreven. Ook de onderhavige woonhuisverzekering, waarbij de dekking in de voorwaarden ruim is omschreven, laat geen ruimte voor toepassing van de causa proxima-leer. Dat zou immers leiden tot een beperkte interpretatie van ruime voorwaarden en willekeurige uitkomsten die niet in verhouding staan tot wat de consument van de verzekering mag verwachten.
- 3.11 In het licht van de jurisprudentie van de Hoge Raad⁶ is het ook niet zo dat de dominant cause leer of een andere specifieke causaliteitsleer als causaliteitsmaatstaf heeft te gelden. Het is dan ook aan de commissie om aan de hand van de omstandigheden van het geval te bepalen welke causaliteitsmaatstaf hier het meest aangewezen is.
- 3.12 De commissie constateert dat beide door partijen genoemde oorzaken een schakel zijn in de causale keten en daarmee relevant zijn voor het ontstaan van de schade. De schade van de consument zou niet zijn veroorzaakt als er geen eerdere lekkage was geweest. Dan zou er immers geen restvocht zijn geweest die de schade aan de nieuwe marmoleumvloer had kunnen veroorzaken. Maar de schade aan de marmoleumvloer zou ook niet zijn ontstaan als de marmoleumvloer niet was gelegd op de vloer waarin restvocht zat. Er is dus sprake van meervoudige causaliteit waarbij beide oorzaken hebben bijgedragen aan het ontstaan van de schade aan de marmoleumvloer, zodat beide oorzaken als rechtens relevante oorzaken van die schade hebben te gelden.
- 3.13 De vraag is vervolgens welk aandeel beide oorzaken in het ontstaan van de schade hebben. Partijen hebben geen toerekeningspercentage genoemd en ook in een expertiserapport staat daar niets over. De commissie oordeelt bij die stand van zaken dat beide oorzaken in gelijke mate, dus voor 50%, aan de schade hebben bijgedragen.

Eigen schuld van de consument?

- 3.14 De gevolmachtigde vindt dat als hij de waterschade op grond van de verzekering moet uitkeren, de consument eigen schuld heeft aan het ontstaan van de schade in de zin van artikel 6:101 BW.

⁶ Zie Hoge Raad 4 juni 2021, ECLI:NL:HR:2021:815.

De consument heeft de marmoleumvloer laten leggen, terwijl eerder een lekkage was opgetreden waarbij de vloer nat is geworden en hij voor het leggen geen uitgebreide vochtmeting heeft laten uitvoeren. Dit beroep op eigen schuld faalt. Artikel 6:101 BW is van toepassing op de vordering tot schadevergoeding en niet op de vordering tot uitkering onder de woonhuisverzekering van de consument.

Conclusie

3.15 De conclusie uit het vorenstaande is dat sprake is van meervoudige causaliteit waarbij beide oorzaken gelijkkelijk, dus ieder voor 50% hebben bijgedragen aan het ontstaan van de schade aan de marmoleumvloer. Het beroep van de gevolmachtigde op roekeloosheid en eigen schuld van de consument slaagt niet. De gevolmachtigde moet daarom de helft van de schade aan de consument vergoeden. De vordering wordt gedeeltelijk toegewezen.

4. De beslissing

De commissie beslist dat de gevolmachtigde binnen vier weken nadat deze beslissing aan partijen is verstuurd een bedrag van € 10.681,79 aan de consument dient te vergoeden, vermeerderd met wettelijke rente daarover vanaf 2 september 2020 tot aan de dag van algehele voldoening.

Deze uitspraak is een bindend advies. Tegen deze uitspraak kunt u beroep instellen bij de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening als wordt voldaan aan de vereisten van artikel 2 van het Reglement van de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening. Voor het instellen van beroep geldt een termijn van zes weken na verzending van deze uitspraak. Het reglement van de commissie van beroep en meer informatie over het instellen van beroep kunt u vinden op de website www.kifid.nl/in-beroep-gaan-bij-kifid.

Binnen twee weken na de verzenddatum van deze uitspraak kunt u een schriftelijk verzoek indienen tot herstel van vergissingen in de uitspraak zoals schrijffouten, een verkeerde naam/datum of rekenfouten. De beslissing van de geschillencommissie in de uitspraak kan hiermee niet ter discussie worden gesteld. Binnen een maand na de verzenddatum van de uitspraak kunt u een schriftelijk verzoek indienen om de uitspraak aan te vullen als u vindt dat de geschillencommissie niet heeft beslist over alle onderdelen van uw vordering. Dit ziet niet op de situatie waarin u meent dat de geschillencommissie in haar uitspraak niet uitdrukkelijk al uw argumenten, ter onderbouwing van uw vordering, heeft behandeld. Meer informatie hierover staat in artikel 40 van het reglement van de geschillencommissie, te vinden op de website www.kifid.nl/reglementen-en-statuten.

Bijlage(n) - Relevante artikelen uit de wet en relevante bepalingen uit de voorwaarden

Artikel 7:925 lid 1 BW

Verzekering is een overeenkomst waarbij de ene partij, de verzekeraar, zich tegen het genot van premie jegens haar wederpartij, de verzekeringnemer, verbindt tot het doen van een of meer uitkeringen, en bij het sluiten der overeenkomst voor partijen geen zekerheid bestaat, dat, wanneer of tot welk bedrag enige uitkering moet worden gedaan, of ook hoe lang de overeengekomen premiebetaling zal duren. Zij is hetzij schadeverzekering, hetzij sommenverzekering.

Artikel 7:952 BW

De verzekeraar vergoedt geen schade aan de verzekerde die de schade met opzet of door roekeloosheid heeft veroorzaakt.

Artikel 7:963 BW

- 1. Van de artikelen 960 en 962 lid 2 en lid 3, eerste zin, kan niet worden afgeweken.*
- 2. Van artikel 953 kan niet ten nadele van de verzekerde worden afgeweken.*
- 3. Van artikel 947, tweede zin, kan niet ten nadele van de derde worden afgeweken.*
- 4. Van artikel 954 kan niet ten nadele van de benadeelde worden afgeweken.*
- 5. Van artikel 957 lid 2 kan niet ten nadele van de verzekeringnemer of de verzekerde worden afgeweken.*
- 6. Van artikel 959 lid 1 kan niet ten nadele van de verzekeringnemer of de verzekerde worden afgeweken voor zover de in dit lid bedoelde kosten niet het bedrag overschrijden dat gelijk is aan de verzekerde som en de verzekeringnemer een natuurlijk persoon is die de verzekering anders dan in de uitoefening van een beroep of bedrijf heeft gesloten.*

Artikel 7

WAT IS NIET VERZEKERD?

U bent niet verzekerd voor schade die als volgt is veroorzaakt of ontstaan:

(...)

3 Merkelijke schuld

U heeft bewust of onbewust schuld aan het ontstaan van de schade. U hebt 'bewust aanmerkelijke schuld', als u weet dat er een aanmerkelijke kans is op schade, maar u denkt dat die schade niet zal ontstaan. U hebt 'onbewust aanmerkelijke schuld', als u er in het geheel niet bij stilstaat dat er een aanmerkelijke kans is op schade.

(...)

Artikel 25.1

WAARVOOR BENT U VERZEKERD VOOR DE DEKKING 'EXTRA UITGEBREID'?

U bent verzekerd voor schade aan of verlies van uw woning. Wij vergoeden ook als u schade hebt aan gebouwen die bij uw woning horen, zoals garages, schuren en andere bijgebouwen die u privé gebruikt. In artikel 2.2 en artikel 2.3 leest u wat we precies verstaan onder 'uw woning'.

Wij vergoeden ook schade die is ontstaan door een eigen gebrek van uw woning. Een 'eigen gebrek' is een minderwaardige eigenschap of slechte kwaliteit van het materiaal die het niet behoort te bezitten. Het herstel van het materiaal met de minderwaardige eigenschap of kwaliteit is niet verzekerd. Wij vergoeden schade die ontstaat door het volgende:

(...)

2 Water

(...)

4 Water en stoom

Als water door een plotseling ontstaan defect of door een verstopping stroomt of overloopt uit:

- aan- en afvoerleidingen van de waterleidinginstallatie binnen of buiten uw woning, inclusief permanent aangesloten vulslangen die geschikt zijn voor constante waterdruk (geen tuinslangen);*
- toestellen en installaties die op leidingen zijn aangesloten die water aanvoeren of afvoeren;*
- centrale verwarming;*

Wij vergoeden ook de kosten om het defect op te sporen en leidingen in uw woning te herstellen. Ook vergoeden wij dan de kosten van hak-, breek-, en herstelwerk aan muren, vloeren en andere onderdelen van uw woning. Het maakt hierbij niet uit of de waterschade is ontstaan door uitstromen of overlopen.

(...)